

TŪLĪTĒJAI IZPLATĪŠANAI

PACIENTI IZRAKSTA E⁵, LAI NODROŠINĀTU ILGTSPĒJĪGU VESELĪBAS APRŪPES SISTĒMU

Eiropas Pacientu forums un partneri no veselības aprūpes jomas apvieno pūles ES rīcības plāns pacientu līdzdalības veicināšanai

Brisele, 2015. gada 21. maijs. 2015. gada 20.–21. maijā Briselē tikās vairāk nekā 150 pacientu organizāciju vadītāji, veselības aprūpes speciālisti, NVO pārstāvji, pētnieki un politiķi, lai pārrunātu to, cik būtiska ir pacientu līdzdalības veicināšana, veidojot augstas kvalitātes vienlīdzīgas un ilgtspējīgas veselības aprūpes sistēmas Eiropā.

Pasākums norisinājās divas dienas, un ar to Eiropas Pacientu forums (EPF) oficiāli uzsāk nozīmīgu vienu gadu ilgu kampaņu pacientu līdzdalības veicināšanai. EPF sadarbosies ar veselības aprūpes kopienu, lai Eiropā uzsāktās diskusijas par šo tēmu pārietu uz nākamo būtisko fāzi — konkrētām darbībām.

Uzstājās gan speciālisti, gan pacienti, prezentējot pierādījumus par pacientu līdzdalību, kā arī iedvesmojošu gadījumu izpēti. Dalībnieki diskutēja par izaicinājumiem, kas rodas, aicinot visus pacientus līdzdarboties, un kā šo problēmu nākotnē integrēt ES veselības aprūpes kvalitātes noteikšanas metodēs. Interaktīvos semināros tika detalizēti pārrunāti trīs galvenie līdzdarbības aspekti: izglītošana veselības aprūpes jomā, lēmumu kopīga pieņemšana un pašaprūpe.

“Bieži tiek minēts, ka pacienti ar hroniskām slimībām netiek pietiekami aprūpēti. Tomēr veselības aprūpes modeļi, kas ir orientēti uz pacientu, ir demonstrējuši labāku veselības aprūpes kvalitāti, kā arī izmaksu potenciālu samazināšanos ilgtermiņā. Joprojām pārāk liels skaits pacientu netiek nodrošināts nepieciešamais atbalsts, tādēļ viņiem ir grūti kļūt par vienlīdzīgu partneri veselības aprūpes jomā. Lai sekmētu progresu, pacientu līdzdalībai ir jākļūst par prioritāti, sākot ar ES mēroga stratēģijas un rīcības plāna izstrādi,” izteicās EPF prezidents Anderss Olausons (Anders Olauson).

#PatientsprescribeE

“Pacienti izraksta E5, lai nodrošinātu ilgtspējīgu veselības aprūpes sistēmu” ir EPF kampaņas devīze, kas parāda, ka pacienti ir aktīvas personas, kuras atkarībā no savām spējām un situācijas, kā arī saņemot attiecīgu atbalstu, spēj palīdzēt veselības aprūpes sistēmas ilgtspējības nodrošināšanā. Tālāk ir paskaidrots, ko apzīmē šie pieci “E” saistībā ar līdzdalību.

- **Education (izglītošana):** pacienti spēj pieņemt pamatotus lēmumus par savu veselības aprūpi, ja ir pieejama visa saistītā informācija viegli saprotamā formā.
- **Expertise (zināšanas):** pacienti ik dienu patstāvīgi uzrauga savu veselības stāvokli, tādēļ viņi gūst unikālu pieredzi veselības aprūpes jomā, un tas ir jāatbalsta.
- **Equality (vienlīdzība):** pacientiem ir jāpalīdz kļūt par vienlīdzīgiem veselības aprūpes speciālistu partneriem savas slimības ārstēšanā.

- **Experience (pieredze):** noteikti pacienti sadarbojas ar pacientu organizācijām, kuras šos pacientus pārstāv, paužot viņu pieredzi un kolektīvo viedokli.
- **Engagement (iesaistīšanās):** pacientiem ir jāiesaistās efektīvākas un visiem pieejamas veselības aprūpes sistēmas izveidē un izpētē, lai radītu jaunas un labākas ārstēšanas metodes un pakalpojumus.

Konferencē tika secināts, ka ir jāveicina politikas veidotāju un veselības aprūpes speciālistu izpratne par to, ko nozīmē pacienta līdzdalība no pacienta perspektīvas. Sanāksmes rezultāti veicinās pacientu līdzdalības hartas un vairāku dalībnieku rīcības ceļveža izstrādi, ko paredzēts izdot 2015. gada novembrī.

Pacientu vadīta kopīga kampaņa

Galvenie partneri veselības aprūpes jomā — tostarp ārstu, medmāsu un farmaceitu intereses pārstāvošās organizācijas — pievienojās EPF, atbalstot pacientu līdzdalības veicināšanu:

“Eiropā ārstus vieno pacienti, tādēļ pacientu līdzdalība ir tik būtiska šajā gadsimtā: spējām jābūt atbilstošām mūsdienu veselības aprūpes sistēmā esošajiem izaicinājumiem un iespējām. Pacienti, kas līdzdarbojas, ir labi informēti, veselības jomā izglītoti pacienti, kuri uzņemas atbildību par savu veselību un sadarbojas ar ārstu. Šajā situācijā ir vēl svarīgāk novērst demogrāfiskās problēmas un hroniskās slimības, un arī šeit var palīdzēt pacientu līdzdalība, kas ir jāveicina. CPME atbalsta rīcību, kas apmierina pacientu vajadzības, vienlaikus ņemot vērā arī ārstu neatkarību un viņu svarīgo lomu veselības aprūpes nodrošināšanā,” teic Dr. Katrīna Fjeldsteda (Katrín Fjeldsted), Eiropas Ārstu pastāvīgās komiteja (CPME).

“Mēs kā medicīnas studenti īpaši atbalstām pacientu līdzdalību, jo ārstēšanas procesā pacientu zināšanām un pieredzei ir milzīga nozīme,” saka Paskāls Nolderiks (Pascal Nohl-Deryk), Eiropas Medicīnas studentu apvienība (European Medical Students' Association — EMSA).

“Visiem veselības aprūpes speciālistiem, tostarp farmaceitiem, galvenā uzmanība ir jāvelta pacientiem. Tas nozīmē, ka viņiem ir jāatzīst, ka pacientiem ir savs viedoklis un pacientu neatkarība un līdzdalība ietekmē gan veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, gan aprūpes efektivitāti,” apgalvo Džons Čave (John Chave), Eiropas Savienības Farmaceitu grupa (Pharmaceutical Group of the European Union — PGEU).

“Informēti pacienti pieņem pamatotus — un bieži arī atšķirīgus — lēmumus. Aktīva pacientu rosināšana piedalīties lēmumu kopīgā pieņemšanas procesā ir pirmais nozīmīgais solis, ja vēlamies, lai veselības aprūpes sistēmā tiktu cienītas pacientu vērtības un vēlmes,” teic Beta Lilja (Beth Lilja), Dānijas Pacientu drošības biedrības vadītāja.

Par EPF

Eiropas pacientu forums (EPF) tika dibināts 2003. gadā, lai nodrošinātu, ka pacientu kopiena virza tās politikas un programmas, kas ietekmē pacientu dzīves, un veicinātu pacientu līdzdalību kā vienlīdzīgiem Eiropas Savienības pilsoņiem.

Pašlaik EPF ir 65 dalībnieki, kas ir nacionālas Eiropas līmeņa pacientu organizāciju un pacientu ar noteiktām slimībām organizāciju koalīcijas. EPF pārstāv aptuveni 150 miljonus pacientu ar dažādām hroniskām slimībām visā Eiropā.

EPF nākotnes vīzija paredz to, ka Eiropas Savienībā visiem pacientiem ar hroniskām un/vai neārstējamām slimībām ir pieejama kvalitatīva uz pacientu orientēta un vienlīdzīga veselības un sociālā aprūpe.

EPF stratēģiskie mērķi ir vērsti uz izglītošanu veselības aprūpes jomā, veselības aprūpes izstrādi un sniegšanu, pacientu iesaisti, pacientu līdzdalību, pacientu ilgtspējīgu organizāciju atbalstu un diskriminācijas novēršanu.

Kontaktpersona

Sintija Bonsinjora (Cynthia Bonsignore)

EPF komunikācijas speciāliste

E-pasts: cynthia.bonsignore@eu-patient.eu

Tālr.: +32 (0)2 280 23 35

Papildinformācija

www.eu-patient.eu

@eupatientsforum | #PatientsPrescribE

@EuropeanPatientsForum